

HET WOORD VAN DE WEEK

Orgaan van DE HUMANISTISCHE LUISTERKRING

19e jaargang nr. 36 11 september 1966

administratie
postbus 114, Utrecht
tel. 030-24641
postgiro 58

abonnementsprijs f 6,— per jaar
buitenland f 7,— per jaar
voor België f 6,—
losse nummers f 0,50
verschijnt wekelijks

Gezag, wat doen we daar eigenlijk mee?

„Dat mag wél!” zei mijn zoon, nadat ik hem net uit de doeken gedaan had, dat het een of ander nu juist niet mocht. En daar sta je dan, wat doe je daaraan, als vader, als opvoeder, als beschaver van de mensheid van morgen? Nou ja, je kunt natuurlijk beginnen met omstandig uit te leggen waaróm bepaalde dingen nu eenmaal niet kunnen: het ingooien van de ruiten bijvoorbeeld geeft een kortstondige vreugde, die beslist niet opweegt tegen de financiële en in dit klimaat ook wel praktische nadelen die aan de gevolgen van die daad verbonden zijn. Dat begrijpt na enig gepraat ook het kleinste kind, en daarom beginnen we dan ook doorgaans met praten. Meestal eindigen we daar trouwens ook mee, want het is opvallend wat ook het kleinste kind kan begrijpen, waar het de logica van inziet, als je maar de tijd neemt het hem rustig en op zijn niveau uit te leggen. Goed, tot zover is er dus geen probleem. Maar er zijn ook dingen die je een kind niet kunt uitleggen, terwijl het toch wordt verondersteld te gehoorzamen. Zo zal uw zoon er bijvoorbeeld de logica niet van inzien, dat hij moeders beste deken niet mag gebruiken voor het bouwen van een indianentent. Die tent is onmetelijk veel belangrijker en dichterbij dan de warmte en het comfort dat u van de winter van die deken hoopt te genieten. En dan... ja, dan is het probleem geboren.

Want als hij dat echt niet begrijpt, moet u dan zeggen: „Dat mag nu eenmaal niet, dáárom niet, omdat ik het zeg” of iets van dien aard? Het zal er in veel gevallen wel op uitdraaien, dat we dan maar zoiets zeggen, maar of dat ook juist is...?

Er zijn trouwens buiten u ook andere mensen met gezag over uw kind bekleed. De onderwijzer bijvoorbeeld. Die man verbiedt ook dingen. „Natuurlijk”, zal ook het kind zeggen, „want als hij het niet verbood zouden wij de hele tent afbreken”.

Is er een groter genoeg denkbaar dan elkaar met krijt bekogelen of de natte spons tegen het bord keilen? Ik wed dat u het graag nog eens zou doen, maar met het oog op de beperking van de gemeentefinanciën is het misschien toch maar beter, dat er een man met gezag tegenover die kinderen staat. En dat begrijpt dat kind zelf ook heel best. Maar waarom is het nou verboden met zijn tweeën tegelijk de deur van het klasse-

lokaal binnen te komen, terwijl die deur wel voor drie van die kereltjes plaats biedt? Omdat de onderwijzer dat nu eenmaal gezegd heeft? Omdat dat nu eenmaal de regel is? Of omdat de onderwijzer bang is, dat, als hij die regel opheft, er straks geen twee of drie, maar vijf of zes tegelijk binnen willen komen, en dan... nou ja.

Maar kan hij dat aan een jongen van acht uitleggen? Het lijkt mij moeilijk, maar als hij het niet doet, als hij eenvoudig gezag uitoefent zonder uitleg, zonder verklaring, is dat dan juist? Ik ken een leraar op een middelbare school, die van zijn leerlingen eenvoudig niets tolereert. Ze mogen niet praten, ze mogen niet draaien, ze mogen geen potloodje oprapen als dat op de grond valt, eerlijk gezegd: ze mogen nauwelijks ademen. Niettemin is hij een voortreffelijk docent, in zoverre, dat hij de leestof prima op zijn leerlingen overbrengt en dat hij een voorbeeldige orde heeft. Maar ja, kun je van een kind eisen, dat het uren achter elkaar roerloos blijft zitten, dat het alle energie, alle aandacht, uren achter elkaar richt op algebrasommen en taalproblemen en op niets anders dan dat? Het komt mij voor dat zo'n leraar het gezag, dat middel moet zijn, promoveert tot doel. Als ik even een vergelijking mag maken: misschien maakt u ook weleens van die wandelingen zoals de A.N.W.B. en andere instellingen die beschrijven, en misschien hebt u net als ik wel eens vreemd opgekeken, als uw speurtocht leidde voorbij een bordje waarop toch met overduidelijke letters „Verboden toegang” stond, compleet met artikel zoveel van het Wetboek van Strafrecht. Let wel, daar voorbij. Als u dan niet net iets gezagsgetrouwer bent dan ik, dan bent u op die plek toch maar doorgelopen en hebt u de beschreven wandeltocht vervolgd. Maar wat hebt u dan in wezen gedaan? Precies hetzelfde als die leerling die zich heel even maar omdraait om zijn vriend dat belangrijke bericht mee te delen, dat beslist niet tot de pauze kan wachten. U hebt een door het gezag, en nog wel door het wettig gezag, gestelde regel overtreden.

En als nu alle koddebeiers mensen waren die, zoals die leraar van daarnet, met een kanon op een muis schieten, dan zou u voor de bijl gaan, althans een flinke boete krijgen.

Maar ik heb mij wel eens laten vertellen, dat die

bordjes, die in hun overvloed wel tot de Nederlandse folklore lijken te behoren, niet zozeer doel als wel middel zijn. Het is doorgaans niet erg als u dat verbod overtreedt, maar het geeft de eigenaar een middel in handen om ongewenste elementen van zijn grond te verwijderen. Daarom wordt u als vreedzame wandelaar meestal met rust gelaten, zolang u de kwaliteit van uw lucifers niet op de takken van het bos probeert en zolang uw spoorzoeken niet ontaardt in het vernielen van wat de eigenaar met zoveel moeite tracht in stand te houden.

Het gezag van dat bordje „Verboden toegang” is een middel, geen doel.

„Ja, alles goed en wel”, hoor ik u denken, „maar is er dan soms geen gezag dat te allen tijde gehandhaafd dient te worden? Is er niet zoiets als het wettig gezag, waartegen men zich niet mag verzetten? Moeten we soms die provo's hun gang maar laten gaan, moeten we straatteerur dulden? Ja, ja, wacht u even; laten we de zaken goed uit elkaar houden. Straatteerur kunnen wij niet dulden, nee, maar we kunnen ook duidelijk uitleggen waarom: zodra niet iedereen veilig op straat kan lopen, verliest ons land het karakter van een rechtsstaat en dat is iets waar we ons tot nog toe wel bij bevinden, een nastrevenswaardig doel dus, waartoe het middel van het gezag (hier in de vorm van een agent) mag worden aangewend. Maar provo's bedrijven geen straatteerur, ze zijn integendeel voorstanders van geweldloosheid. Waar ze zich wel tegen keren is de bestaande maatschappelijke orde, en dat met vaak nogal vage, maar soms toch ook duidelijk omschreven anarchistische idealen. Zolang zo'n jongen het voor die idealen over heeft op zijn tabernakel geslagen te worden of zware straffen te riskeren, is hij mij heel wat liever dan de man die meent, dat het gezag coûte coûte gehandhaafd dient te worden, tegen wie of wat ook. Want het gezag handhaaft de orde, maar welke orde eigenlijk? Is de orde in gevaar, als de tram even moet wachten op een optocht, als het verkeer een straatje omrijdt? Welke orde dan? Ik heb de indruk dat nogal wat mensen onder die orde niets anders verstaan dan de bestaande maatschappelijke orde, de gevestigde maatschappij. En dat jongeren daartegen in verzet komen, vind ik alleen maar gezond. Ze zouden dat meer moeten doen; ik zie helaas te veel jongeren die zich onvoorstelbaar conformistisch gedragen en zich alleen wentelen in de welvaart. Als we alleen de bestaande verhoudingen op politiek, economisch of sociaal gebied willen handhaven en dat handhaving van de orde noemen, dan wordt dat verzet van provo's en aanverwante ieden heel wat begrijpelijker.

Want het is gewoon ongezonder als een nieuwe generatie zou menen, dat wij de wereld zo voortreffelijk hebben ingericht, en het is bovendien niet waar. Deze ondermijners van het gezag zijn mij daarom liever dan al die mensen die met een heilige angst voor Het Gezag behept zijn. We

zien maar al te vaak zo'n soort vage angst voor een onpersoonlijke overheid, voor een soort grote broer, die je te vriend moet houden, die overal in je leven kan ingrijpen, maar dat het minst doet als je maar zorgt niet op te vallen. Hoeveel mensen ondergaan al of niet vermeende onrechtvaardigheden van de zijde van de overheid met een lijdzaam „Wat doe je eraan? Ze zijn toch altijd machtiger. Je moet je er maar bij neerleggen, niet opvallen, niet tegenstribbelen”? Nou, geef mij dan maar die jongeren die het zéppen, als ze vinden dat in Vietnam iedere vorm van menselijkheid verloren gaat in een uitzichtloze oorlog, dat de discrepantie tussen onze seksuele moraal en praktijk een overtuigend bewijs is van onze schijnheiligheid, dat we de consequenties daarvan niet aanvaarden, dat de bezitsverhoudingen in onze maatschappij niet deugen... Ik zie zulke jongeren liever dan het gezapige stelletje transistorradio- en bromfietsbezitters dat zich in niets onderscheidt van hun t.v.-aanbiddende en autopoetsende vaders. Waarmee het laatste woord over de provo's natuurlijk niet gezegd is, maar waarmee ik wel deze groep wil onderscheiden van lui die alleen op een relletje uit zijn, en waarmee ik tevens wil aantonen, dat handhaving van het gezag als doel niet zinvol is, dat gezag alleen middel mag zijn voor de handhaving van bepaalde waarden. Maar de rotte plekken in onze maatschappij waartegen de provo's ageren, zijn geen waarden die inschakeling van gezag rechtvaardigen om ze te verdedigen.

Waartoe handhaving van gezag alleen omwille van dat gezag in de meest extreme vorm kan leiden, kunnen we zien aan de houding van enkele staten, vooral van Amerika, maar in mindere mate ook van Engeland, die zichzelf als een soort agenten van de wereld zien. Zodra er ergens iets mis gaat, moet er door hen ingegrepen worden, moet het gezag worden gehandhaafd. Maar wie bepaalt wanneer er iets mis gaat? Gaat het mis als in de Dominicaanse Republiek een democratisch regime dreigt terug te keren, gaat het mis als linkse sympathieën veld winnen in Zuid-Amerika, gaat het mis als een bevrijdingsbeweging in Vietnam een andere vorm van democratie voor ogen staat dan de Amerikaanse?

De tragiek van de verschrikkelijke oorlog die nu al twintig jaar in Vietnam woedt en die een klein volk onvoorstelbaar en onherstelbaar leed berokkent is, dat misschien het meest vrijheids-lievende en democratische volk ter wereld, de Amerikanen, daar vervallen is tot methodes van een barbaarsheid, van een wreedheid, die de geschiedenis nauwelijks kent. En waarom? Omdat het gezag gehandhaafd moet worden. En waarom moet dat gezag gehandhaafd worden? Omdat het Vietnamese volk de gelegenheid moet krijgen in vrijheid over zijn eigen regeringsvorm, over zijn eigen toekomst te beslissen. Maar dat is precies hetzelfde als wat de tegenpartij, het Vietnamese Bevrijdingsfront, zegt, daarover zou men het dus snel eens kunnen worden. De reden waarom men het niet eens wordt, is, dat de Verenigde Staten in de eerste plaats het gezag, hun gezag, het Westerse gezag of hoe men het noemen wil, willen handhaven, niet meer om het met woorden beleden doel te bereiken (want dat is hetzelfde als van de tegenpartij), maar om dat gezag zelf. Het gezag is ook hier, maar dan in het groot en op een onbarmhartig verschrikkelijke schaal, van middel tot doel te geworden.

Zinloze handhaving van gezag dat zijn doel heeft verloren, kan tot de verschrikkelijkste toestanden leiden. Dat is niet alleen het geval in Vietnam, het was het ook in Algerije, waar de Fransen hun gezag tegen een onverzettelijke bevrij-

radiogesprek

PROEFSCHRIFT ¹⁾ DR. A. J. WICHERS

Wij vestigen er de aandacht op, dat op donderdag 22 september a.s. van 12.10—12.27 uur door de V.P.R.O. een radiogesprek wordt uitgezonden met als onderwerp: het proefschrift van Dr. A. J. Wichers. Gesprekspartners zijn Ds. Faber, Drs. de Loor en Dr. Wichers.

¹⁾ Titel van het proefschrift: „De oude platte-landsbeschaving”.

dingsbeweging trachtten te handhaven met methodes die voor de Amerikaanse in Vietnam niet onderdeden, en het is zo in de Portugese koloniën in Afrika. In Amerika schijnt het maccarthysme een nieuwe bloeitijd tegemoet te gaan, als men ieder verzet tegen de oorlog in Vietnam als een soort landverraad bestempelt, in China waart een soort omgekeerd maccarthysme rond onder het vaandel van de culturele revolutie, in de Duitse Bondsrepubliek dreigt de wet op de veiligheid van de staat te worden aangenomen, die vrijwel iedere democratische oppositie als een gevaar voor de staat kan brandmerken. Ik zou nog even door kunnen gaan, omdat er wel meer landen zijn waar men een heilig ontzag heeft voor Het Gezag, waar men niet inziet dat gezag alleen een middel is en nooit een doel op zichzelf mag worden. Misschien valt dat in ons land nog wel mee, maar toch... als je Algra of Beernink over het gezag hoort, of ds. Van Dis...

En zo blijven we zitten met de kernvraag: Gezag, wat dóen we daar eigenlijk mee? Wat doen we met het gezag dat we als vader, als leermeester, als agent, als directeur, als minister uitoefenen?

Naar mijn mening kan men er niet bang genoeg voor zijn, als men zelf gezag moet uitoefenen, moet gebruiken. Het gezag kan maar al te gauw een eigen leven gaan leiden, naast en boven onszelf. (Men zie de tragiek van Johnson, die waarschijnlijk voor de binnenlandse politiek een uitstekende figuur geweest zou zijn). Het gezag is altijd een middel en mag nooit doel worden. Daarom is het dwaas, dat het gezag aangetast zou worden door een bordje met het woord Republiek of door een optochtje van geweldloze mensen. Zoals het ook dwaas is, dat een leerling van 9 tot 5 in de bank zou moeten zitten zonder beweging, zonder een woord te zeggen, of dat een zoon zijn vader zou moeten gehoorzamen alleen „omdat hij het zegt”. Gezag dat alleen uitgeoefend wordt, omdat er nu eenmaal gezag moet zijn, ondergraaft zichzelf.

Het kweekt burgers die slaven zijn, het kweekt een mentaliteit van angst en onderdanigheid, die past in een dictatuur. Het gehoorzamen van de meerdere, omdat hij nu eenmaal de meerdere is, komt neer op het „Befehl ist Befehl”, dat wij de nazisoldaten terecht verweten hebben. Iemand die gezag uitoefent, moet dat met mate doen, en dan nog liefst zo, dat de ander het niet merkt. Hij wordt dan wel niet bewierookt of gevreesd, maar door mensen met onderscheidingsvermogen des te meer geacht.

„Het gezag is uit God”, zullen de christenen zeggen, „en daarom is het onaantastbaar”. Dat spreekt mij om allerlei redenen niet aan, het klinkt mij trouwens veel te absoluut. Het is voor mij niet meer dan een kreet, zoals ook de verouderde toevoeging, dat onze vorstin koningin is „bij de gratie Gods”. Een humanist zegt dat niets, maar het doet hem wel onaangenaam aan, omdat het een verabsolutering van het gezag is tot een soort almacht. Ik geloof dat gezag, welk

gezag dan ook, niet anders mag zijn dan een middel om bepaalde waarden te verdedigen, bepaalde doeleinden te verwezenlijken. Als die doeleinden verouderen, is het ook niet erg, dat ze aan gezag inboeten. Handhaving van het gezag met geweldsmiddelen is geen kunst, al kan het wel eens nodig zijn; respect afdwingen voor de doeleinden die dat gezag nastreeft, is oneindig veel moeilijker. En toch is het dát waarnaar wij moeten streven, zolang wij van mening zijn, dat die doeleinden de moeite waard zijn. Zo lang, maar niet langer, want als onze opvattingen door nieuwere, modernere achterhaald zijn, dan kan het gezag wat mij betreft de vuilnisbak in. Het handhaven berust dan alleen op aderverkalking.

R. DE LA RIE

afscheid van de vakantie

Wij hadden de dagen
zo snel door onze vingers laten vloeien
zo diep in onze luiheid ons gebaad
dat wij maar amper boven konden komen,
de warme rust uit onze leden schudden
en ogen vinden voor dat grijze, wachtende
roldier dat met zijn achterschild
de weg terug aanwees.
Slechts aarzeland lieten
wij dan gewillig door de plicht
ons knechten, zamelden de attributen
van onze korte vrijheid in en borgen,
ze stuk voor stuk in 's kevers achterlijf,
een sloperswerk, waarbij de hand
het hart bedwong, een schone maand
verschrompelde tot koffers en valiezen.

Maurits Mok
(hedendaags Nederlands dichter)

Kalender 1967

De kalender 1967 van het
Humanistisch Verbond
is verschenen.
Deze is wederom in
2-kleurendruk uitgevoerd.

De prijs is

f 3.00

Uw bestelling zien wij gaarne tegemoet door
storting of overschrijving van f 3,— op post-
rekening 304960 t.n.v. het Humanistisch Ver-
bond, Utrecht.

In de omschrijving: Kalender 1967.

lezingen voor de radio

Zondag 18 september VARA 9.45 uur:

S. Bouma: „Confrontatie met het leed”.

Zondag 25 september VARA 9.45 uur:

J. L. Broeckx: „Kunst en vrijheid”.

Tekst

Ik luister graag naar dagsluitingen, -openingen en dergelijke sterkende en stichtende uitendingen die zo veelvuldig voor radio en televisie ten beste worden gegeven. Dat mag vreemd schijnen, want ik ben opgevoed in een streng onkerkelijk gezin. De twee mij voorafgaande generaties hadden zich radicaal van kerk en godsdienst afgewend, nadat zij aanvankelijk een actief en soms zelfs zeer actief aandeel hadden gehad in organisaties van godsdienstige aard. Uit die tijd hadden zij een aanzienlijke voorraad bijbelteksten overgehouden, die zij veelvuldig aanwendden, maar dan altijd in ironische of zelfs cynische zin.

Men verdiepte zich nog gaarne in een werkje, genaamd „Tegenstrijdige teksten in de Bijbel”, dat uitgegeven was door de vereniging De Dageraad. Het bevatte tal van treffende uitspraken die lijnrecht met elkaar in tegenspraak waren en die mijn voorgelacht sterkten in de overtuiging, dat het terecht de knapenvereniging de rug toe had gekeerd. Achteraf bekruipt mij vaak de gedachte, dat zij door hun eigen voorgangers de kerk zijn utigedreven. Als die voorgangers er wat minder op zouden hebben aangedrongen elke zin en elk woord letterlijk te nemen, dan zouden mijn voorouders waarschijnlijk tot hun laatste snik trouwe leden van hun kerk zijn gebleven.

Wat mij nu in de dagopeningen en -sluitingen zo aantrekt is, dat de beoefenaars daarvan om een enkele zin een heel betoog kunnen breien, dat vaak nog kop en staart heeft ook en dikwijls zelfs verstandige en nuttige raadgevingen verstrekt. Het gebeurt mij meermalen, dat ik na afloop voldaan de knop omdraai, denkende dat de man een aantal wijze woorden heeft gesproken en de gedachten weer eens van de daagse beslommeringen heeft gericht op andere, wezenlijker aspecten des levens. Maar wanneer dit het geval is, hebben zij dan ook niet over hun speciale theologie gepraat. En afgezien van een bijzonder taalgebruik en een paar concluderende, maar overigens niet ter zake doende zinnen, zou men niet kunnen bevroeden, dat hier een theoloog aan het woord geweest was.

Behalve, dat ik word aangetrokken door de inhoud, word ik ook dikwijls geboeid door de techniek van de betogen. De spreker neemt een enkele zin, die aan de bijbel ontleend kan zijn, maar tegenwoordig ook aan een of ander literair werk, en spint daaromheen een aantal min of meer waardevolle gedachten. Die zin krijgt dan plotseling een geweldige diepgang, die de arge-loze schrijver zelf waarschijnlijk nooit vermoed heeft.

Multatuli heeft hiervan een fraai voorbeeld gegeven, toen hij in zijn befaamde bakerpreek een dominee een diepzinnige beschouwing liet houden over de woorden: „Dankjewel, juffrouw Pieterse, me koppie is omgekeerd, dat ziejewel.” Het lijkt een profanatie en dat is het destijds waarschijnlijk ook wel geweest, maar tegenwoordig zou een kleine uitweiding over zo'n eenvoudige gedachte geen opzien meer baren.

Ik houd er van zelf nu en dan eens de proef te nemen met een los daarheen geworpen woord. Het lukt vrijwel altijd aan zo'n woord een hele beschouwing vast te knopen, die naargelang van de stemming waarin men verkeert een vermaning of een vertroosting kan worden. Ik zit, terwijl ik dit schrijf, voor een raam en zie boven de daken de wolken voorbij drijven. De tekst: „Ik zie boven de daken de wolken voorbij drijven” bergt een zee van mogelijkheden in zich. Onder

die daken wonen mensen met hun zorgen. Zij zien wellicht geen uitweg meer, maar boven hun hoofden drijven de wolken voorbij. Eenmaal wendt zich alles ten goede. Je kunt het ook zo draaien: De ene wolk volgt op de andere. Soms is er een stukje blauw, maar dan komen weer nieuwe wolken. Gelukkig zijn er daken, waaronder de mens kan schuilen. Laat hij zijn huis vooral goed onderhouden (aan de overkant is juist een schilder bezig). En je kunt er iets van maken in de trant van „na regen komt zonneschijn” en ook „na zonneschijn komt regen, bereidt u er op voor”.

Een ander voorbeeld: Ergens wordt geroepen: „Moet je nou eens komen kijken.” Hierin klinkt een opdracht. Niets wordt je toegeworpen, je moet er zelf iets voor doen. Je moet komen en kijken. Ontwaakt uit uw vadsigheid, opent de ogen! Gij zult verbaasd staan. Indien gij niet komt en niet kijkt, zult gij het ook niet zien.”

De lezer ziet het: Afgronden van diepzinnigheid gaan open als men een eenvoudige uitroep overdenkt. Een modern prediker in de volkstaal heeft aan de woorden: „Mot je nou es effe komme kijke” voldoende.

Een laatste proef die ik heden nam, bracht een grote verrassing. Om mijn stelling van de alomtegenwoordige teksten te toetsen heb ik de hand uitgestoken en een willekeurig boekje gegrepen. Het heette „De Vogels van Bos en Heide”. Gegeven mijn geringe ornithologische kennis ligt het niet voor de hand, dat ik hieruit iets bruikbaar zou kunnen putten. Ik sla het boek niettemin op en wat ziet mijn verbaasde en opgetogen oog? Dit:

„Koekoek (*Cuculus canorus*). Kan bij oppervlakkige waarneming verward worden met sperwer, vooral in de vlucht.”

Preek klaar. Een actuele, politiek getinte, leerrede. „Kan bij oppervlakkige waarneming verward worden met sperwer. Maar vergis u niet. Wees niet oppervlakkig. Kijk niet alleen naar de vlucht.” Enfin, u voelt het allemaal wel.

Geboeid lees ik het kapittel „koekoeken” ten einde. „Bijna veertig vogelsoorten treden als waardvogel op.” Veertig, het oudtestamentische getal voor veel, zeer veel. Men zij gewaarschuwd. Maar: „Worden de eieren gelegd in de nesten van vinkachtige vogels, zoals vink, kneu en groenling, dan gaat de jonge koekoek meestal te gronde.” De les is: „Weest een groenling.”

Verder: „Na ongeveer twintig dagen (de helft van veertig!) kan de jonge koekoek vliegen, maar ook daarna wordt de jonge vogel nog vlijtig door zijn pleegouders gevoed.” Zij hebben blijkbaar dan nog niet in de gaten wie zij vóórhebben.

Tenslotte: „Zij brengen onze wintermaanden door in tropisch Afrika tot in de Kaapprovincie.” Ik had het al gedacht.

Zijt gij het niet met mij eens, dat het niet zo moeilijk is een tekst te vinden voor een stichtelijk woord?

H.H.

„Essays of a Humanist”

by

Julian Huxley

U kunt dit boek tegen de prijs van f 15,— bestellen bij het „Humanistisch Verbond”, Postbus 114, Utrecht, giro 30.49.60.